

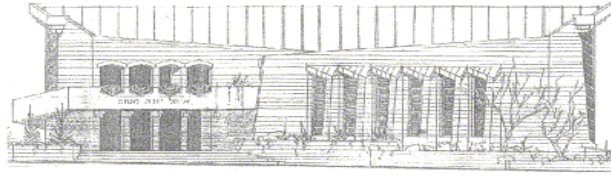
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה וארא תש"ע בנושא:

צבאות ה' - צבאות ישראל

שבת שלום. בספר שמות אנו לומדים מילים חדשות בעברית. בפרשה הקודמת מחדש לנו פרעה: הנה עם בני ישראל. אנו כבר עם ולא כמו בספר בראשית משפחה של שבעים נפש שירדו למצרים. היום בפרשת וארא למדנו עוד מילה חדשה בעברית: "צבאות". הוצאתי את **צבאתי** את עמי בני ישראל מארץ מצרים (ז, ט) ולפני-כן אמר ה' למשה ואהרן: הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על **צבאתם** (ו, כו). לעם ישראל יש מעשיו צבא, צבאות. אכן (יג, יח) נחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים. וכפירוש רש"י: "מזוינים". בענין המילה צבאות, לשון רבים של צבא קבלנו בחנוכה א-מאיל מעניין על דו-שיח בין אבא ליטאי, ליטווק עם בנו בנושא המכבים. "אבא, איך ניצחנו את היוונים?" עונה לו אביו: "בעזרת השם" ושוב שואל הבן: "אז בשביל מה המכבים?" "הם היו רק חיילים. השם עזר להם בעזרת השם, וברוך השם הם ניצחו. ושוב שואל הבן: "המכבים היו חיילים?" "אה... חיילים של השם, צבאות השם." תשובה זו הפתיעה את הבן והוא שואל את אביו בתמימות: "אז המכבים היו חב"דניקים?" "לא! לא! חס וחלילה! הם היו ליטאים!" "אגב המתח הזה בין ליטאים לחבדניקים נחלש ב"ה אחרי השואה כפי שסופר(מפני הרב עמי קפו) "על הרב יוסף דב סולוביצק שהשתתף אצל הרבי מלובאוויטש בפארברענגען, בהתוועדות. אמר אז הרבי, שכמדומה לו שבשמים כבר עשו שלום ביניהם הגר"א ובעל התניא. והראיה, שהרי הגאון סולוביצק שהיה מתלמידי תלמידיו של הגר"א השתתף במסיבת מרעות ביחד עמו, אשר היה מתלמידי תלמידיו של בעל התניא. במכונית בחזרה מן המסיבה לישיבה העיר הרב סולוביצק, שכמדומה לו שכבר עשו שלום ביניהם בשעה שהשוו הנאצים את כולנו יחד בבוכנוואלד ובבירקענאו. "שלוש שנים אחרי השואה קמה מדינת ישראל וגם כאן לא מבחינים האויבים בין יהודי ליהודי, כפי שכתב הרב סולוביצק במאמרו הראשון "ויחלום יוסף חלום" בספרו חמש דרשות (עמ' 17): "הכדור הערבי והסכין הערבי לא הבחינו בין בני הישיבה החברונים והחברים של הקיבוצים השמאליים, כשם שכבשני האש של היטלר לא הבדילו בין חסידים לבונדאים, חברי מפלגת הפועלים היהודיים במזרח אירופה." ועוד מוסיף הרב סולוביצק: "ועל כולם מלחמת השחרור, בה הראה הנוער הארצישראלי גבורה על אנושית ומסירות נפש. כן רבות! אף הישוב החדש החילוני ביצע את הקנין של הארץ לצמיתות באופן הירואי ובאורח בלתי ישיר ובלתי מודע זכה לא רק בארץ ישראל אלא גם בא-לוהי ישראל. לפיכך, מאמינים אנו, כי שונאינו לא יוכלו בשום אופן לבטל את הקנין של ארץ ישראל (ע"י) הקרבנות, (החיילים שנפלו) וארץ ישראל תישאר שלנו לעולמי עד." עד כאן דברי קדשו של הרב סולוביצק. ואכן זכינו ויש לנו עם אחד, וגם מדינה אחת וצבא אחד. אם-כן למה בפרשת וארא מופיעה המילה צבא בלשון רבים: צבאות? נותן על זה הרב שמשון רפאל הירש (שמות ז, ט) הסבר אקטואלי: "אין ישראל נקרא צבא ה' אלא צבאות ה'... כי ישראל מייצג רבוי רב-גוני... מורכב מחוגים שונים." וכן כתב הרב קוק (עין איה ג, שבת ב סט, עמ' 100): "שם צבאות מורה על ההתאחדות של הריבוי, השונה והמפוזר, ערך צבא רב המתאחד מבעלי דעות שונות, פרצופים וטיפוסים שונים." וכך צה"ל, הצבא שלנו הוא כור היתוך של החברה הישראלית ומקום מפגש לכל הדעות שיש היום בעם ישראל, אבל לכולם יש מטרה אחת משותפת: להיות צבא הגנה לישראל. המילה צבאות הוא גם אחד השמות של הקב"ה ונפסק בשלחן ערוך (יורה דעה רעו, ט): "אסור (רמב"ם יסודי התורה ו, א: מן התורה) למחוק אפילו אות אחת משבעה שמות (רמב"ם שם: הקדושים הטהורים שנקרא בהם הקב"ה): ... שם ההויה; ושם אדנות; ואל, אלוה, אלהים; שדי; צבאות." אם כן מה הקשר בין השם צבאות, שמו של הקב"ה לבין צבאות ישראל, כפי שמצוה ה' למשה ואהרן בפרשתנו: הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על **צבאתם**? משיב על זה הרב קוק: "די צבאות הוא ד' אלוקי ישראל וצבאות ישראל צבאות ה' הם" (אורות, ישראל ותחייתו ח' עמ' כד). זאת אומרת צה"ל, צבאות ישראל מקיים את מצות ה' לשמור על עם ישראל וע"י כך צה"ל נחשב צבאות ה'. על חיילי צה"ל יש השגחה מיוחדת מלמעלה. סיפר לי חתן בשבע הברכות שלו שבמלחמת לבנון השניה הוא היה חובש ונהג אמבולנס ולא היה אז דתי. באחד המקומות בלבנון נפצע חייל והוא הוביל אותו על אלונקה לכיוון האמבולנס, כאשר אחריו הולך טור ארוך של חיילים וחובשים. פתאום החייל הזה שמוביל את הטור מקבל כאב חזק מאד ברגליו ולא מסוגל עוד לזוז וכל החיילים נעצרים אחריו. בכל כוחו הוא מנסה להתקדם, אבל הרגליים כמו התאבנו ולא זזות. ואז הם שמעו פיצוץ עז וטיל פגע ישירות באמבולנס הממתין להם ונהרס כליל, אבל במקביל חייו וחיי כל החיילים אחריו כולל הפצוע על אלונקה ניצלו בחסדי ה' בהשגחה גלויה. והבחור החתן קיבל את האיתות משמים וחזר לדרך התורה והמצוות. כולנו מתפללים שה' יברך את חיילי צבא הגנה לישראל העומדים על משמר ארצנו וערי אלוקינו וישמור ויציל את חיילינו מכל צרה וישלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם.